

Koi Club Sweden

Medlemstidning nr 3, 2018 Pris lösnummer: 65 kr

20 år 2018

Årets Koidag
Att tävla med koi
Dammbesök i Huddinge
Resan till Japan, del 3
Från kruka till damm
"Vad är det där" – en koiguide
Diket blev en damm

www.koiclubsweden.se

KOIBUTIKEN.SE

Följ oss på Facebook för erbjudande och rabatter :)

En produkt som alla borde ha. Denna smarta produkt har 6 st individuella uttag som styrs via en app i mobilen eller datorn.

Styr belysning, pumpar, filter, uv... ja listan är oändlig och låt fantasin flöda.

Varför inte bygga egen backspoling till filter, Använd slave funktionen på Uv röret vilken innebär att när du stänger av pumpen så släcks uvet automatiskt. Se i live hur många watt pumpar, uv etc drar. Vilket innebär att du ser om pumpen går eller inte.

Tidstyr syrepumpar/ställdon/ventiler/belysning/fontäner/vattenbyten.

Byt namn på uttagen så du har ordning och reda i appen.

Foder från Poko i lager. Och mer på ingång.
Är fodret tillgängligt som restorder så är det på väg in till lagret.

Fullt dränkbara amalgam, Finns även rostfritt rör som tillval för den som önskar det.

Beräknas komma i slutet av juni månad.
110cm långt & 15cm i diametern.
Flera olika varianter. 2 tums inv gänga eller 110mm utv anslutning.
Alla amalgam är fullt dränkbara om man hellre vill lägga det i eget filter.
Kommer finnas i:
50cm långt / 60w
110cm långt / 127w
110cm långt / 207w

16000 timmars livslängd.
4 pins T5 rör. 1200mA

Vi har inte och kan inte ha allt på lager. Men vi löser det mesta. Tveka inte att höra av er vid frågor. Om vad som helst.
order@koibutiken.se, 0738-320577 Mvh Simon

Koi Club Sweden

Styrelsen

Ordförande och ansvarig utgivare för tidningen: Patrik Martinell, Älghornsvägen 23, 179 98 Färentuna.
E-post: patrik.martinell@aratron.se

Vice ordförande: Barbro Eriksson.

Kassör: Martin Franzén.

Sekreterare: Christina Lindström.

Ledamöter:

Theres Andersson, Thomas Brink och Anita Wärme.

Suppleanter: Lena Hinnelund, Kjell Lindström och Sören Wallinder, webbmaster.

Revisorer: Roland Olsson, Nils-Erik Ekegren.
Ersättare: Richard Mauritzon.

Valberedning: Björn Karlsson, Sten Remahl.

Organisationsnummer: 802405-4093

PlusGiro: 123 25 62-7

Hemsida: www.koiclubsweden.se

E-post: info@koiclubsweden.se

Medlemsavgiften är 250 kr per år och familj.

Klubbens plusgiro: 123 25 62-7.
Ange ditt namn, adress, telefon och e-post-adress eftersom ett av syftena med klubben är att skapa ett kontaktnät av koivänner.

Tidningen

kommer med 4 nr per år och ingår i medlemsavgiften. Den skickas utan kostnad till föreningens medlemmar. Den säljs även vid föreningens olika evenemang och kan också rekvireras från: info@koiclubsweden.se.
Kostnad för icke medlemmar är 65 kronor per nummer.

Redaktör: Christina Jacobsson
e-post: chris.jacobsson@comhem.se

Planerad utgivning av tidningen 2018

är mars, juni, september och december.
Manusstoppen infaller den 15 februari, 9 maj, 16 augusti och 14 november.

www.koiclubsweden.se

Ordföranden har ordet

Hej alla Koi-medlemmar!

Vilken sommar vi har haft! Knappt en dag med dåligt väder. Bad och glass i massor. Själv hann jag även med en resa söderut i landet där jag träffade en massa trevligt koifolk mellan de vanliga turiststoppen. Det är riktigt kul att se hur många som har fått upp intresset för koi.

Sedan har värmen även ställt till med lite utmaningar som vattenbrist och varma dammar, för att inte tala om de som har haft oturen att bli drabbade av bränder. Ur det perspektivet är det skönt att vi fått mer normala temperaturer i augusti.

Vi har precis fått hem våra deltagare från årets resa till Tyskland och Holland och koishowen i Arcen. Därifrån nåddes vi av nyheten att en av våra medlemmar, *Tore Wallman*, vann första pris i klassen Baby Champion. Stort grattis Tore! Det uppmärksammar vi på sid 8 i tidningen. Vi var ju även representerade av en domare, *Stefan Malm*, som också skriver här i tidningen ibland. Både vinnare och domare i klubben, det ska vi vara stolta över!

Innan hösten kommer och förberedelserna inför vintern sätter igång ska vi krama ur det sista av den här säsongen. Det finns fortfarande sköna stunder att hämta vid dammen. Hoppas ni också haft en bra sommar och sluppit för stora utmaningar.

Har ni några synpunkter på tidningen – och idéer! – vill vi gärna höra av er på info@koiclubsweden.se eller på facebook.
Trevlig läsning!

Patrik

www.koiclubsweden.se

Nu kan du logga in på medlemmarnas sidor

Om du är medlem kan du logga in på medlemssidan på vår hemsida www.koiclubsweden.se. Klicka på Medlemmar i övre menyraden och skriv **ioxsw** som lösenord.

Varit bortrest i sommar?

Berätta! Skicka in några bilder och skriv var du var. Plats värd besök? Koidammar i världen? Du är välkommen!
Mejla till chris.jacobsson@comhem.se.

Koidagen i maj

Text: Christina Lindström, foto Patrik Martinell

LÖRDAGEN DEN 26 MAJ var det åter dags för Koi Club Sweden att arrangera årets **koidag**. I år höll vi till hos Sävne Koi utanför Heby.

På morgonen strålade solen från en klarblå himmel och vi kunde genast inse att detta skulle bli en mycket varm dag. Vi var glada att slippa förra årets mycket kyliga koidag. Men vi undrade samtidigt om detta var positivt eller negativt. Skulle våra medlemmar komma till Heby eller innebar sol och värme att man valde andra aktiviteter?

Vi behövde dock inte oro oss. Samtidigt som vi i styrelsen anlände klockan 10, det vill säga en timme innan koidagen startade, stod många intresserade redan på plats och undrade när kaffet var klart! Gissa om det blev en riv-

start på en dag som senare skulle visa sig bli mycket lyckad och med väldigt många besökare.

SOM ALLA SÄKERT känner till fyller Koi Club Sweden 20 år i år. Vi ville därför fira lite extra denna dag. Som en del av detta bjöd vi in *Tom Ericsson* (docent vid SLU, Sveriges lantbruksuniversitet, men numera pensionär) som i sitt föredrag utgick från följande ämnen:

- Lämpligt bottenmaterial för att slippa odla i kruka
- Vattenrening utan stora kostnader
- Lämpliga vattenväxter för att minska problem med alger
- Lämpliga växter för den strandnära linjen.

forts. koidagen

Tom Ericsson höll sitt föredrag vid två tillfällen under dagen, kl 12 och kl 14. Vid båda tillfällena var tältet där föredraget hölls helt fullsatt.

Föredraget var mycket uppskattat och många har hört av sig till Koi Club Sweden och tackat. Även icke medlemmar har hört av sig och tackat. De flesta säger att de ska hålla utkik efter vår koidag nästa år och då komma på denna.

UNDER HELA DAGEN fanns det hamburgare, korv, läsk, kaffe, te och kaka till försäljning. De hamburgare, korv och läsk som inhandlats till koidagen tog slut efter två och en halv timme. Som tur är så finns en mycket välsorterad Ica-butik i Heby så ny leverans kom snabbt till Sävne Koi och grillen kunde tändas igen.

Ovan:
Kristofer letar koi.

Till höger:
Kanske någon av de här?

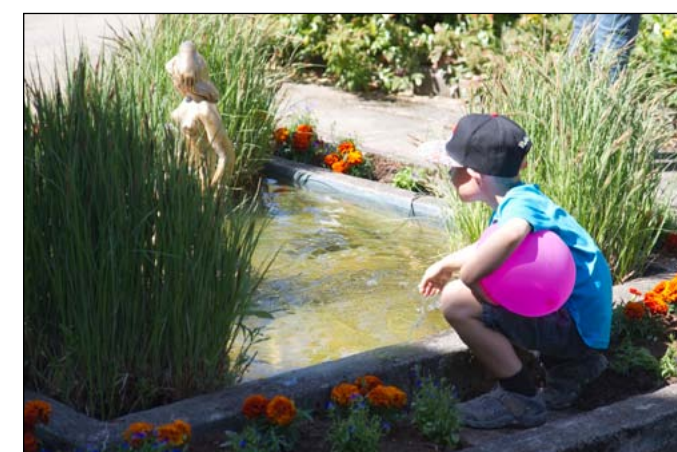
Ovan till höger:
ung besökare.

Klockan 16 släcktes grillarna och en fantastisk dag var slut. Nu återstod endast att packa ihop våra saker och riva tältet.

Under dagen kom över 100 besökare till Sävne Koi och Kristofer Petersson. Vi vill passa på att tacka Kristofer med familj för att vi fick hålla till hos dem och tackar Tom Ericsson för mycket intressant föredrag.

Ett extra stort tack också till Kristofers svärfar Lars-Göran som hjälpte oss att resa tältet och även med många andra praktiska grejor denna dag.

Mer om Toms föredrag på sid 7.

forts. sid 7

Do it once - do it with Koi Consult

No 1 in topgrade koi and advanced filter techniques

Thomas Bohsen +45 4027 9703
Louise Rasmussen +45 2851 8277
Fuglagervej 4, 4200 Slagelse Denmark

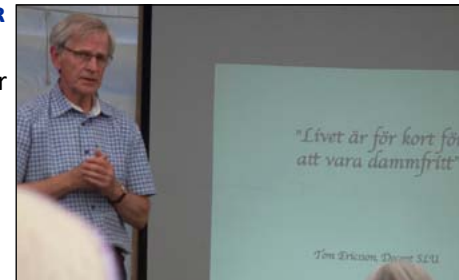

forts. koidagen

Text: Christina J, foto: Patrik Martinell

NÄR MAN LYSSNAR

på Tom som berättar om dammar och dammväxter och är det inte utan att man blir riktigt sugen på att fixa till en damm med bara växter och inga fiskar...

Tom har haft fiskar sedan han var fyra år gammal och har tre dammar på landet, numera utan fisk, och en damm i Täby – med fisk, både koi och guldfisk. Han betonade flera gånger att han har naturen som förebild i allt han gör och han anser (med rätta, hans egna dammar är utmärkta exempel) att man med rätt växter kan bekämpa alger.

BRA VATTEN ÄR ALLTID a och o för att minimera algproblem. Självt för Tom ett krig mot vattensork på landet. Själva vattnet kommer från regn och leds in via bland annat hustaket. Han har jord på botten i dammarna på landet, ovanpå jorden en kokosmatta och ovanpå den grovt grus.

För att hålla vattensorkarna borta behöver man redan när man bygger dammen lägga kycklingnät (obs inte hönsnät) åtminstone 30 cm nedåt, sedan någon duk och sist gummiduk. Gummiduk gnager vattensorken annars snabbt igenom. När det gäller algproblem har Tom bara haft visst besvär med svävalger, aldrig med trädalger. Eventuellt beroende på att det är ganska skuggigt vid dammarna.

TOM GICK ÄVEN igenom många vattenväxter och andra växter som trivs intill dammar. En varning utfärdades för vissa sorters gräs som kan tränga igenom gummiduk med sina underjordiska utlöpare, bambu till exempel och gullbrandsgräs. (Gulp, tänker jag, som har bambu ungefär 5 cm från dammkanten. Ren tur att det inte gått håll än för den har spridit sig åt andra hållet.)

TOMS FILTERSYSTEM i dammen i Täby – där han alltså har fisk – består av en tunna med skumgummiduk, lecakulor och grus. Ovanpå skumgummit ligger filtervadd (från akvarieaffär). Man kan också köpa vadd i en sybehörsbutik (som används när man syr vadderade täcken) (den är ganska tunn). Vattnet kommer in nerifrån via slang in i tunnans, stiger uppåt genom all massa och rinner ut upptill genom en slang ned i dammen.

MEN HAR MAN KOI i sin damm kan man glömma den här konstruktionen – de skulle genast böka upp hela botten... Annars är vattenpest en växt som inte behöver vara förankrad i jord utan kan flyta omkring och ta upp näring ur vattnet (och därmed sno näringen från alger). Det är en av de vanligaste akvarieväxterna. Numera hör den till de EU:s lista över invasiva arter så det borde inte vara något problem att plocka med sig en liten slinga från en sjö.

Allt som Tom pratade om finns även beskrivet i några artiklar i pdf-format. Om du är medlem kan du se dem på vår hemsida www.koiclubsweden.se. Klicka på *Medlemmar* i övre menyraden och skriv **iojsx** som lösenord.

I nr 3/2017 av koitidningen fanns en artikel av Per Johansson som handlar om olika typer av dammkonstruktioner. Den finns inte som pdf än men inskanning av alla koitidningar pågår och kommer att läggas in på hemsidan under året.

Att tävla med koi

Text och foto: Tore Wallman

Vy över en del av koishows-området i Arcen.

När vi hörde att Tore Wallman skulle tävla i Holland på årets Koi Show frågade vi honom om han inte kunde skriva något i tidningen om sitt tävlade? Det kunde han. Och vi passar på att gratulera till årets vinster!

”Ända sedan jag skaffade mina första koi har jag funderat på att få dem bedömda på ett någorlunda objektivt sätt. Jag var tidigt ute med att skaffa koi, vilket var en naturlig följd av mitt djurintresse. Jag har haft akvariefisker sedan mitten på förra seklet. Numera föder jag upp ciklider som är endemiska i de stora afrikanska sjöarna.

Jag lyckades tidigt föröka koi. När Koi Club Sweden hade sin show i Vallentuna för ett antal år sedan for jag glad i hågen dit med några av mina bästa egenodlade och fick naturligtvis inget pris då mina medtävlare var japanska importörer. De koi som vi här i Norden mer eller mindre amatörmässigt odlar kan tyvärr aldrig tävla med japanska proffsodlarnas fiskar. Det lärde jag mig den hårda vägen.

Man måste alltså köpa fiskar för att kunna vara med på någon av de shower som ordnas världen över. I Sverige har förutom klubbens egen show (2012) ordnats en i Helsingborg för några år sedan, Nordic Koi Show. Dessutom har det i Sverige anordnats foto-shower, det vill säga man fotograferar sina fiskar och skickar bilderna till arrangören som sedan låter en internationell jury plocka ut pristagarna.

Vilka fiskar skall man då köpa för att tävla med? Det är där hela problematiken ligger. Man kan köpa små eller stora fiskar, dyra eller billiga men man har aldrig några garantier då detta är en bedömningssport. Man måste lära sig att få en känsla för vilka fiskar som går hem hos det mycket kunniga och kräsna internationella domarkollektivet. I Sverige har vi endast en certifierad internationell domare, *Stefan Malm* från Landskrona.

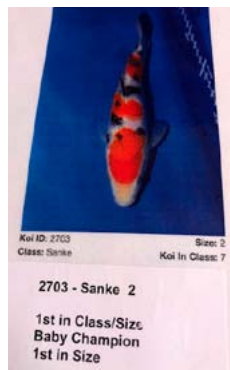
”Gänget runt mitt kar är det internationella domarteamet, 14 st om jag minns rätt. När det gäller championtitlarna är alla med och de röstar med handuppräkning. Till de andra priserna är det som regel fyra domare som dömer.”

Tore och Blenda flankeras här av till höger Thomas Bohsen (Koi Consult) som Tore samarbetat med under senare år och en av Thomas inhyrda medhjälpare Kathrine Bomholt Rasmussen.

På banderollen finns en bild av vinnarfisken.

forts. tävla med koi

Text och foto: Tore Wallman

Vinnarfisken i Japan: en Tancho goshiki.

Man tävlar i många olika klasser. Klassindelningen är dels efter varietet, dels efter storlek. Indelningen är olika på olika shower. Priser delas som regel ut för bäst i klass, bäst i varietet och ett antal championtitlar från Baby Champion till Grand Champion.

Hur går man då praktiskt tillväga när man skall köpa en tävlingsfisk? Först måste man välja om man skall köpa en fisk som är färdig för show eller en framtidsfisk. Väljer man att köpa en färdig fisk i mindre storlek till exempel kan man som regel inte räkna med att tävla med den i framtiden. Köper man en framtidsfisk får man hoppas att den utvecklas på det sätt man önskar och då nå tävlingsframgångar.

Det bästa är givetvis att åka till Japan och köpa fiskar direkt av odlare. Det krävs emellertid att man har en agent där. Det är som regel mycket svårt att välja fiskar då utbudet är stort och det blir lätt mycket dyrt. Det är dessutom svårt att få komma till de mest berömda odlarna som har den bästa fisken. Till det krävs stora ekonomiska muskler.

Det som är genomförbart och praktiskt för oss här i Sverige är att åka runt till de

handlare som finns i norra Europa och granska den fisk de har till salu, gärna när importerna anländer till Europa. Jag tycker det är mycket svårt att handla fiskar på bild; jag vill gärna se dem i verkligheten först.

Fiskarna måste sedan fraktas till showen som i regel äger rum i Tyskland eller Holland. Där har varje tävlade ett eget kar. Vill man bara testa eller endast har någon tävlingsfisk kan man som regel ställa ut den i handlarens kar där man köpt fisken. Världens största Koi-show äger rum i Arcen i provinsen Limburg i Holland andra helgen i augusti. Efter japanska priser är det störst att vinna i Arcen. I år har jag haft lyckan med mig och fått pris i Japan i februari, Tyskland i april och i Holland i augusti.”

Toshi Nakamori är Tores japanske agent. Här med Tores hustru Blenda.

Här firas Baby Champion-titeln med bubbel. Runt bordet har alla resenärerna samlats som åkte med Koi Club Sweden till Holland i augusti.

Något om den resan kommer i senare nummer av koitidningen.

Boka oss nu!

fontäner
DAMMAR
statyer
DESIGN

Öppettider
Lör-Sön 11-15

GARDEN
AQUATICA
EST 1997

TEL +46 8 500 227 27 27 www.gardenaquatica.com

Dammbesök 16 juni i Huddinge

Text och foto: Lasse Lundin

Det är alltid kul att se Lundins damm; snygg damm med vattenfall, fina fiskar, jättevintertank i garaget, bra filteranläggning och även ozon.

Samma dag som dammbesöket var det, förutom Ninnis och Lasses bröllopsdag, även internationella QUIP-dagen,

"Vädrets makter" har verkligen varit med oss denna vår och försommars så det var i ett strålande sommarväder som vi kunde hälsa cirka 25 besökare välkomna till dagens första dammvisning.

Jag började med damm 2001 och då med gummiduk, flerkammarfilter, sandstrand och växter. Den var på cirka

Så i november 2005 flyttade jag in fiskarna till ett akvarium i garaget och började ombyggnadsarbetet. Jag ska inte gå in närmare på detta här och nu utan hänvisar den intresserade till min hemsida (www.koidamm.se), där hela ombyggnaden visas i ord och bild. Tyvärr har jag inte uppdaterat hemsidan på flera år. (Jag vet ärligt talat inte hur jag ska göra.)

Nästan ett år senare stod den nya dammen klar. Den rymmer nu 23 kbm och är som djupast 170 cm. Jag grävde bort all jord och sten tills jag kom ner till urberget. Sedan murade jag upp kanterna med lecablock och "glasfibrade" både botten och väggar.

Quilt In Public Day, det vill säga lapptäcksteknik. Många fina saker som Ninni hade gjort fick vi kika på. Se nästa sida. Nedan berättar Lasse Lundin själv om dammen och hur den kom till.

7 kbm och inhyste både några koi från Lasse och Channa på Huddinge koi samt ett dramatiskt ökande antal guldfiskar. Dammen var vacker, tycker jag, men hade nog mer av "trädgårdsdamm" över sig än en "riktig koidamm" som jag sett på nätet och på resor.

Jag ser flera fördelar med att ha en damm med upphöjda kanter. För det första säkerhetsaspekten, det är inte riktigt lika lätt för barn att ramla i, det är bekvämt att "umgås" med fiskarna utan att behöva stå på knä, man kan bekvämt sitta på kanten och man får mer volym på mindre yta.

Jag har ett bottenavlopp på det djupaste stället och en skimmer. Dessa går sedan i 110-rör till en vortex med japanmattor. Därefter pumpas vattnet vidare till ett beadfilter, EB60, i garaget för att sedan passera en ozon/UV-reaktor på sin väg tillbaka till dammen.

forts. dammbesök juni

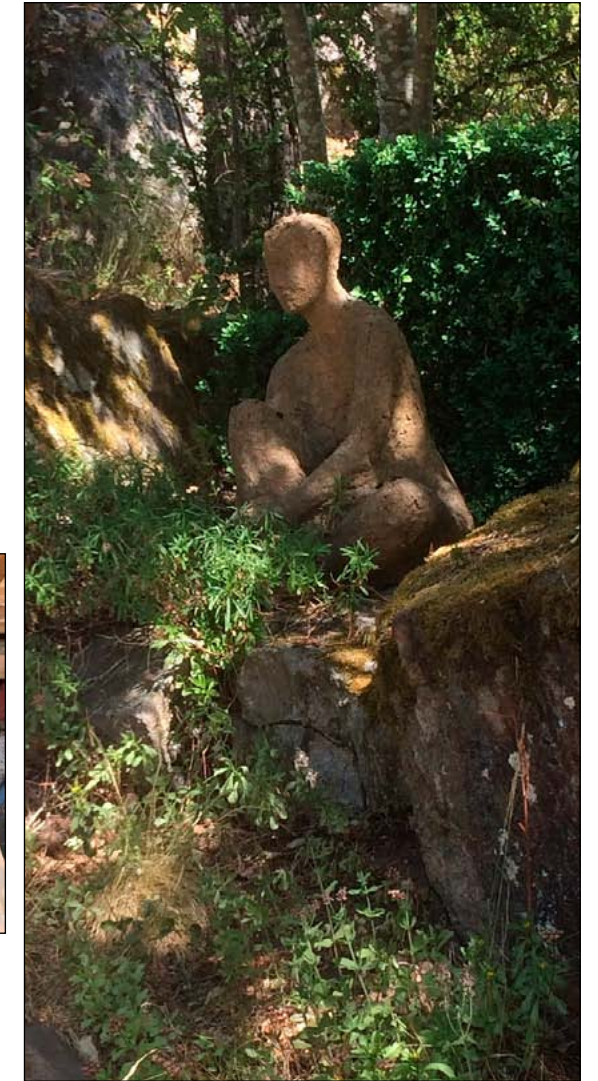
Den 1 oktober 2006 invigde jag dammen inför alla grannar som nog hade undrat en del om vad den tokige grannen hade pysslat med under den tidvis uppspända presenningen. Och först i av alla.....

De första åren hade jag kvar fiskarna i dammen över vintern. Jag lade tio-centimeters frigolitskivor och en presenning över dammen i november och höll tummarna.... Men efter att fiskarna växte i både storlek och värde insåg jag att det nog var bäst att göra en inneförvaring värd namnet i garaget.

Ninni muttrade lite om att hennes bil efter detta inte skulle få plats men lät sig ganska snart övertalas. Jag byggde den av regler, OSB-skivor och glasfiber. Den har två bottenavlopp och en skimmer som alla går till en så kallad Squaretop."

Tuffa koi som gillar kryddstark mat? En tristare förklaring är väl att burken var bra till koipelletts..

Nedan och på nästa sida några bilder från dagens dammbesök. Fotografer: Christina Lindström och Roland Olsson.

Undrar om Lasse tänker ta patent på det här låset?

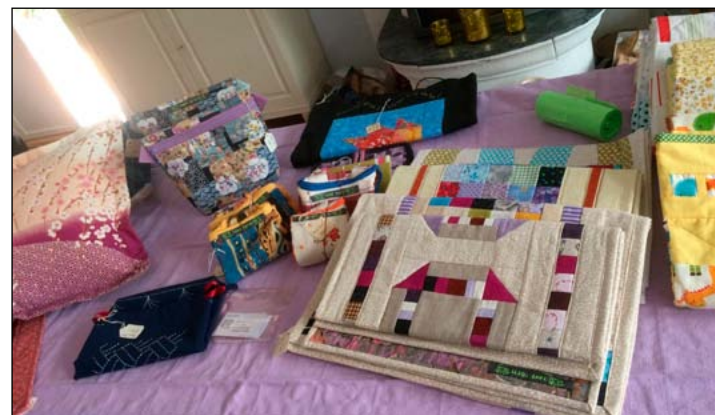
Inget dammbesök utan en filterbild...

Några exempel på de arbeten som Ninni hade sytt. Vill du se fler, gå in på **Instagram: tanttotti**. Ovan Marie-Louise.

Vackra, stora koi vart man såg i dammen.

Avundsjuk blir man på den fina "mossgubben" i trädgården. I betong i naturlig storlek.

Resan till Japan i oktober 2017, del 3

Text och foto: Richard Mauritzon,
Roland Olsson

I förra numret slutade vi reseberättelsen vid lunchtid den 18 oktober. Vi fortsätter nu med besöken efter lunch, vilka var följande: Izumia, Iwachita, Yagenji och Platinum Chogoro. Iwachita hade väldigt fina Yamaboko Ogon som blev utvalda att följa med hem till Sverige. Platinum Chogoro

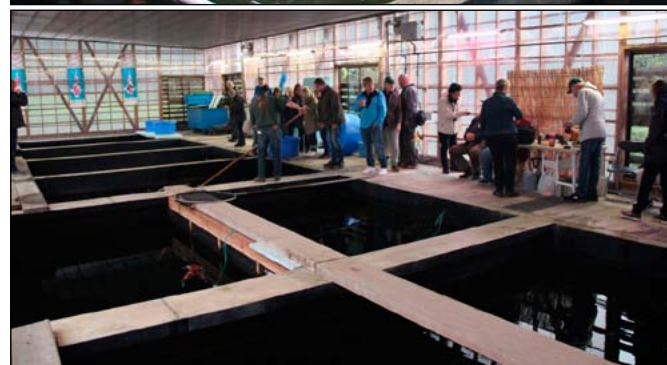
anses som världens bästa odlare av Platinum. Bland dessa verkligen bländvita skimrande fiskar var det också några som ville följa med hem. Vi var inte tillbaka på hotellet förrän vid 19-tiden.

Detta var sista dagen i Niigata

och nästan alla hade köpt mellan en och tolv fiskar och det blev som Olle Fernström sagt som svar på första dagens fråga om det var några som skulle köpa fisk och nästan alla sagt att det skulle de nog inte...

Kvällen avslutades på en mycket annorlunda restaurang. Det kändes först som att komma in i på en MacDonalds-restaurang, men inte alls visade det sig. Det var något helt annat, halva restaurangen hade fyra platsers bord med en grill i mitten. Resterande hade diskar med all sorts mat: 30 olika sorters kött och lika många olika sorters fisk. Det fanns även flera sorters förrätter och efterrätter – det var bara att hämta det man önskade inklusive dryck, vin, öl och vanlig dricka, och äta så mycket man orkade. Det roligaste var att man betalade efter hur länge man skulle vara på restaurangen. Kostnad 3 100 yen för 1,5 timme (cirka 230 kr).

forts. Japanresan

Nu var det dags att se annat i Japan och inte bara koi-fiskar. Första stoppet blir Hakone nationalpark strax syd-ost om berget Fuji.

Shinkansen till Tokyo skulle gå kl 9.43 enligt tidtabellen och 9.40 kom tåget in på stationen. Det anlände sedan Tokyo kl 11.28, exakt i tid. Vad konstigt! Här gick tågen i tid och kom fram i tid, vilket gällde alla gånger vi åkte med Shinkansen. När vi kommit hem läste jag i tidningen att tågbolaget offentligt bett om ursäkt för att tåget gått 20 sekunder för tidigt från stationen. Här har SJ mycket att lära!

Tåget till Odawara skulle gå först 13.56 så det blev en enkel lunch med lite dryck på stationen. När vi anlände till Odawara bytte vi till ett lokaltåg till Hakone-Yumoto station, därefter ett skrangligt tåg (Hakone Tozan) som tog oss upp för berget till byn Gora där vi tog in på ett lyxhotell, Sun Resorpia Hakone.

Rummen vi fick var stora som en trerummare med en stor sängdel, en del med lågt japanskt bord och dynor att sitta på samt en soffhörna. Detta var stor skillnad mot de tidigare hotell vi haft där man fick be hustrun kliva in i badrummet så man kunde lägga upp resväskan på den minimala dubbelsängen utan att hon fick blåmärken när man stötte till henne. Kvällen avslutades med gemensam middag på hotellet.

På fredagen den 20 oktober tog vi först bergbana en bit upp för berget, därefter blev det linbana till 1 045 m där man hade en fantastisk utsikt över de varma källorna som sprutade ånga trots att det var disigt och duggregn. På grund av det gick bergstoppen inte att se.

Efter enkel lunch tog vi linbanan ner för den södra sidan till den stora sjön Ashi där vi åkte med stora båtar som såg ut som gamla piratskepp till den södra delen av sjön. Där

efter blev det en lång bussresa tillbaka till hotellet.

Byn låg på bergssluttningen så vart man än skulle var det uppför eller nedför. Vi hittade en grillrestaurang med god mat och Kohaku öl, efteråt tog vi bergbanan tillbaka till hotellet.

På lördagen var det utcheckning kl 10 för färd mot *Odawara* med buss, skrangligt tåg nedför bergen och lokaltåget till *Odawara*. Där skulle alla 22 personer med mycket bagage hitta förvaringsboxar för allt vilket tog sin lilla tid.

Sen var det dags att ta sig till *Odawara Castle* och *Samurai museum* som låg någon km från tågstation. Det fanns ett litet hak som serverade enkel japansk mat men det var inte något som passade mig så jag tog några öl för att få i mig lite kalorier. Shinkansen avgick kl 16.08 mot *Kyoto* – högsta hastigheten var 288 km/t.

När vi kom fram i *Kyoto* gick vi först 800 m i ösregn till fel hotell *Apa Villa Hotell Kyoto Ekimae Horikawadori*. Därefter tillbaka samma väg och 700 m åt andra hållet till *Apa Villa Hotell Ekimae* så både vi och bagaget var ganska blött när vi äntligen kom till rätt hotell. Vi hittade en mycket trevlig grillrestaurang med god mat nära hotellet. Efter det myckna regnandet hade myndigheterna utfärdat en tyfonvarning för södra Japan.

Tyfonen nedgraderades till storm. Det fortsatte dock att regna även på söndagen och under vår sightseeing till fots kom det 166 mm regn. Vi löste två dagars busskort för 3:50 kr, så vi kunde åka buss mellan de olika besöken vi skulle göra.

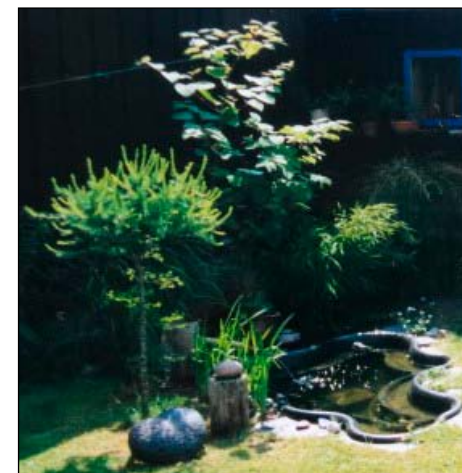
Vi besökte flera tempel: *Kinkaku / Rakun-ji Temple / Golden Temple* som innehåller relikier av Buddha. Från början, år 1397, var det bostad för statsmannen *Saionji Kintsune Ashikaga Yoshimitsu* med intilliggande trädgård, *Ryōan-ji Temple* från 1450 med en stenträdgård med grus och utplacerade stora stenar. Denna enkla Zen stenträdgård på 25 x 10 m innehåller bara 15 stora stenar och byggdes i slutet av *Muramachi-perioden* under 1500-talet av en högt respekterad Zen-munk *Takuho Zenketsu*.

Till sist besökte vi *Ninnaji Temple* som har anor från början av 800-talet och är huvudkontor för *Omuro School of the Shingon sect of Buddhism*.

I nästa nummer avslutas berättelsen om Japanresan.

Nu när vi har en trädgård vore det fint med en liten vattenspegel i trädgården.

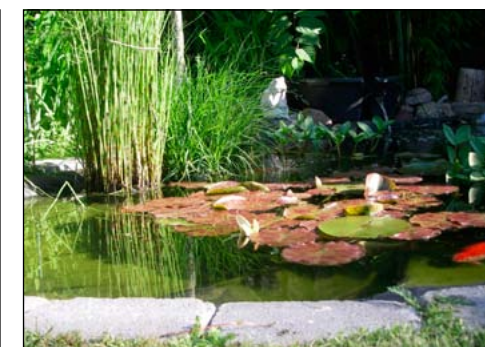
På Bauhaus har jag sett formgjutna dammar av plast, det blir fint... En kruka är ju blaha blaha.

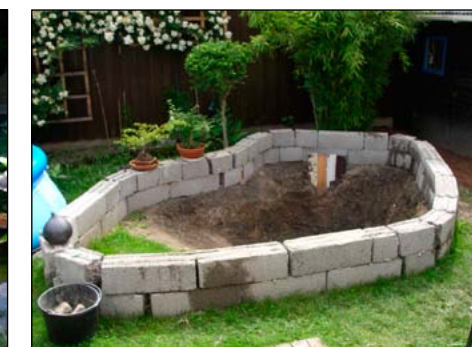
Man kanske kan få vattnet att rinna ned i dammen genom ett bamburör? Vi får nästan plats med några guldfiskar här också. Akvaristen inom mig växer.

Om man lägger gummiduk kan dammen bli lite djupare än den formgjutna. Och man kan bestämma formen själv.

Det blev trångt med all fisk och växter. Nu när vi har koi också som växer och behöver utrymme.

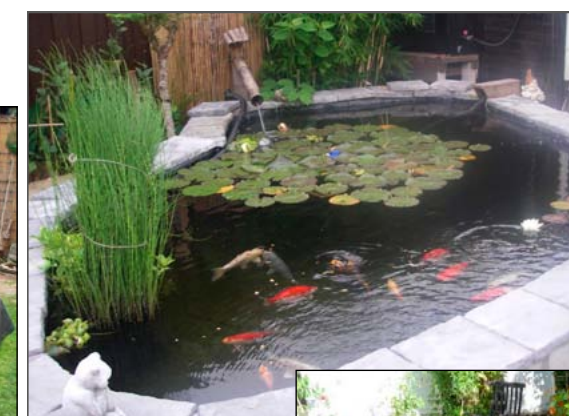

Måste nog ha lite större, lite djupare. Då kan de vara kvar ute under vintern också..

Den här "resan" startade 1998 och pågick ungefär 7-8 år. Sedan dess har dammen fått vara ifred. När vi hade växter i dammen förstod jag inte varför folk hade problem med trådalger. Tre stora baljor med näckrosor och två bunkar med växter i dammkanten höll trådalgerna stången.

Men växterna på kanten strök med en vinter och när näckrosbladen täckte 70 procent av ytan och fiskarna sällan syntes tog jag bort dem också. Så nu har jag också trådalger. Men vissa år täcker solseglet så pass bra att det inte blir några.

Det var värst vad guldfiskarna förökade sig och vad stora de blev. Det hade jag ingen aning om, tror att jag får försöka skänka bort dem. De snor maten för koierna.

Nu får det vara bra.

Välkommen till Koi Huddinge!

Vi har öppet alla dagar året runt för försäljning av dammtillbehör, Koifoder, filter, syrepumpar, slangar, UV-lampor, rör, kopplingar, bottenavlopp m.m.

Nyhet!!! Pondlink tryckfilter - UV-ljus ingår i alla Pondlink filter

Styrning via wifi eller manuellt

Med Koi Volym liter	5.000	7.500	10.000	20.000
Vårt pris	6.200 kr	6.600 kr	11.300 kr	13.500 kr

Prova vårt Koi- och Störfoder

Koi Staple, 34 % protein

2 kg	150:-
4 kg	250:-
15 kg	800:-

Top Sturgeon, 47 % protein

2 kg	200:-
4 kg	350:-
6 kg	550:-
25 kg	1.500:-

Koi Wheat Germ, 37 % protein

2 kg	200:-
4 kg	350:-
15 kg	900:-

Top Koi, 51 % protein

2 kg	300:-
4 kg	550:-
15 kg	1.500:-

Koi Mix OSW, 40 % protein

2 kg	250:-
4 kg	450:-
15 kg	1.200:-

För innehållsdeklaration se nedanstående hemsida
<http://www.coppens.eu/nl/visvoer/group/koi-voer>

Nyhet!!! Superflow Techno Pro

Justerbara pumpar med extremt låg energiförbrukning

Superflow Techno Pro kan regleras i 23 steg. Energiförbrukningen ändras liksom flödet

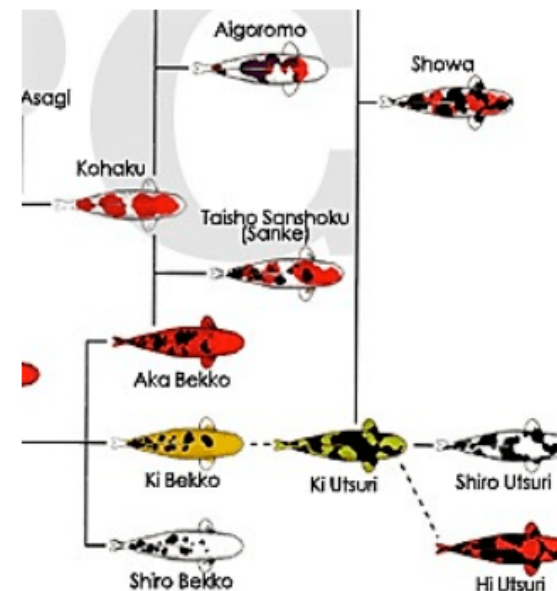
Modell	Max lyfthöjd	Flöde mellan	Energi-förbrukning	Vårt pris
10000	5,0 m	9200/4200	85/15 W	2 200 kr
20000	6,5 m	19800/9300	187/34 W	2 900 kr
30000	9,6 m	29000/12000	385/45 W	3 400 kr

Besök oss på Alunvägen 5 i Huddinge eller på nätet www.koihuddinge.se.
Öppet alla dagar 9.00 – 19.00 (ring gärna före besök)

Koi Huddinge, Alunvägen 5, SE-141 34 Huddinge
info@koihuddinge.se Telefon +46(0)8-711 33 82 eller +46(0)70- 495 45 17

Vad är det där?

Text och foto: Mona och Stefan Malm

KOHAKU, SANKE OCH SHOWA

KOHAKU

- Hur många och vilka färger har den? **2: vit och röd.**
- Vilken är basfärgen? **Vit.**
- Hur ser lystern ut, vanlig, metallic eller ginrin? **Vanlig.**

I klassen **kohaku** ingår alla kohakutyper och mönster *förutom* Tancho, Gin Rin och Kanoko.

SANKE

- Hur många och vilka färger har den? **3: vit, röd och svart.**
- Vilken är basfärgen? **Vit.**
- Hur ser lystern ut, vanlig, metallic eller ginrin? **Vanlig.**

I klassen **sanke** ingår alla sanketyper och mönster *förutom* Tancho, Gin Rin och Kanoko.

SHOWA

- Hur många och vilka färger har den? **3: vit, röd och svart.**
- Vilken är basfärgen? **Svart.**
- Hur ser lystern ut, vanlig, metallic eller ginrin? **Vanlig.**

I klassen **showa** ingår alla showatyper och mönster inklusive Kage *förutom* Tancho, Gin Rin och Kanoko.

I nr 4/2017 inledde vi en guide när det gäller olika varieteter av koi. Vi har fått lov av Mona och Stefan Malm att återge information som finns på deras hemsida **MostKoi**.

Tidigare har vi visat gruppen **Metallic**, gruppen **Asagi**, **Shusui**, **Koromo** och **Goshiki** samt gruppen **Kawarimono**.

Denna gång blir det den största gruppen, därför har vi sparat den till sist: **De tre stora + Utsurimono och Bekko**.

Man brukar kanske inte rabbla upp alla varieteterna man har i sin damm direkt men ju längre man kommer in i hobbyn, desto mer vill man veta vad man har. Eller ser man en snygg koi på nätet och man vill söka efter en sådan. Då är det bra att veta vad man söker efter.

Här kommer jag att försöka förklara vad som är skillnaden, eller i alla fall ett sätt som jag använder mig av, för att först och främst kunna klassifera dem.

En **kohaku** är hyfsat lätt att varietetsbestämma, den är med enkla ord en vit koi med rött mönster, men en koi i just dessa färger behöver inte automatiskt vara en kohaku. Är basen röd blir det helt plötsligt en helt annan varietet. Ajdå, då slår man sig för pannan och tänker, hur invecklat ska det här vara egentligen? Ta det lugnt! Det behöver inte vara så svårt, bara man följer vissa enkla steg så kan man få någorlunda uppfattning om basvarieteterna.

Först bör vi kanske förklara skillnaden mellan klassificering och varietetsbestämning.

Skillnaden mellan klassificering och varietetsbestämning

Klassificering är olika klasser i showsammanhang där liknade koi tävlar mot varandra. Det innebär vanligtvis att alla kohakus möts mot varandra i olika storlekar men det finns även ginrin kohakus och metallic kohakus. Dessa har helt olika förutsättningar baserat på till exempel lystern, därför separeras de i olika klasser. Hur många klasser som finns beror på showen de ställer upp i. **Varietät** är "namnet" på fisken.

I den här guiden riktar vi in oss på klassificering då det finns en uppsjö av olika koinamn. **Punkter jag går igenom när jag klassificerar en koi är:**

- Hur många och vilka färger har den?
- Vilken är basfärgen?
- Hur ser lystern ut, vanlig, metallic eller ginrin?

forts. på nästa uppslag

Då kommer vi till första svårigheten. Sanke och showa har samma färger men showa har svart basfärg och sanke har vit. Hur ser man det?

Förr sa man att har fisken svart på huvudet är det en showa. Enkelt, eller hur? Men tyvärr, så är det inte. Det finns sanke med svart mönster på huvudet vilket är fullt acceptabelt i dag. Medan showan ska ha vitt och rött mönster i huvudet tillsammans med svart bas.....

Det är svårigheten med varieteterna, den mörkaste färgen behöver automatiskt inte vara basen, det är våra ögon och hjärna som har svårt att acceptera det.

Det finns hjälpmedel att tillgå för att säkerställa en varietet. Man kan till exempel kika på bröstfenorna. Har de en kraftig bas med svart färg? (Motoguro.) Förmodligen då en svart koi = showa. Sanke kan i stället ha streck i bröstfenorna. (Tejima.)

På små koi är detta inget säkert sätt att använda sig av då en sankes tejima (strecken) inte har utvecklats utan kan ligga som en svart bas invid kroppen. Eller saknas färgen helt, även på en showa. I bildexemplen ser man motoguro på showan, men det behöver inte synas, speciellt på en vuxen koi då kroppen kan täcka den svarta basen.

Mängden svart i bröstfenorna är individuellt och en smaksak men ett tips som ofta stämmer, är att vid köp av små tosay (1-åringar) blir en showa med mycket motoguro förmodligen en ganska svart showa. Fast alla regler är såklart en sanning med modifikation, speciellt när det gäller levande varelser. Normalt ska motoguro utvecklas i takt med tillväxt, eller i alla fall bibehållas, men det händer ibland att motoguro försvinner vilket tyvärr tyder på ostabil sumi och sämre kvalitet på fisken. Det sägs att tappad motoguro aldrig kommer tillbaka.

På just denna exempelkoi (showan) stämmer tankesättet även vid vuxen ålder just med mängden svart, den här har

inte överdrivet mycket sumi men den är inte heller klar. Bröstfenorna har en fin markerad bas som ger en jämn balans över hela fisken, vilket är tilltalande.

Vad är då nästa steg för att separera showa och sanke? Här kommer nog det bästa tipset för att vara säker. Hur ser de svarta (sumi) fälten ut? På en koi med svart bas kan man säga att det svarta *går runt* koiens medan på en koi med vit bas ligger det svarta *på* koiens. Man brukar prata om *steppingstones* (trampstenar) på sanke och *wrapping* på showas.

Wrapping skulle man kunna förklara på enkel svenska: svarta "band" som startar under laterallinjen, alltså kommer underifrån och fortsätter uppåt mot fiskens rygg. En sanke bör inte ha svart under laterallinjen men just detta är tyvärr på upphållningen vilket försvårar för oss som vill lära.

Många odlare mixar showa och sanke i sina blodslinjer. Framför allt för att utveckla sumin på sankes och i gengäld få större storlek på showas. Detta gör att varieteterna kommer närmare varandra och svårigheten att separera dessa två blir allt tuffare. Men man får aldrig glömma, en svartbaserad koi (med rött och vitt) är en showa och en vitbaserad koi (med svart och rött) är en sanke. Kombinera alla råd och du bör ha ett svar.

Ytterligare ett pyttetips är att svartbaserade koi brukar vara svarta inne i munnen men det är inget sätt jag rekommenderar att ha som varietetsbestämning. Alla svartbaserade koi är inte svarta i munnen och jag tycker vi bör kunna varietetsbestämna en koi genom att titta på den simmandes i vattnet.

Behöver vi öppna munnen för att se, då har vi inte tränat ögat för att uppskatta varieteterna.

UTSURIMONO OCH BEKKO

Shiro Utsuri Hi Utsuri Ki Utsuri

UTSURIMONO

1. Hur många och vilka färger har den? **2: svart + vit, röd eller gul.**
2. Vilken är basfärgen? **Svart.**
3. Hur ser lystern ut, vanlig, metallic eller ginrin? **Vanlig.**

I klassen **utsurimono** ingår shiro utsuri, hi utsuri och ki utsuri, inklusive ginrin och doitsu.

En utsurimono har två färger där basen är svart. Samma kriterier som showa, mönstret är det vita, röda eller gula. Det svarta kännetecknas som wrapping, alltså *runt* fisken. Sak samma gäller motoguro, likt showa. Shiro utsuri (vitt mönster), hi utsuri (rött mönster) och ki utsuri (gult mönster) har sina jämlika precis som förhållandet sanke-showa.

Den tvåfärgade varieteteten med vit bas presenteras som nästa varietet: bekkos.

BEKKO

1. Hur många och vilka färger har den? **2: svart och vit.**
2. Vilken är basfärgen? **Vit.**
3. Hur ser lystern ut, vanlig, metallic eller ginrin? **Vanlig.**

I klassen **bekko** ingår ki bekkos, aka bekkos och shiro bekkos, inklusive ginrin och doitsu. Bekko har samma som sanke, sumi *på* fisken. Mer ofta i steppingstone skepnad än vid sankes. Bekko är en av de få varieteterna som det knappt odlas på. De bekkos som kommer ut på marknaden är ofta från sankeavkomma där det röda saknas. Alltså elakt sagt: misslyckade sankes som nu är shiro bekkos.

Det är svårt att hitta riktigt bra bekkos i dag. Vem har sett en Ki (gult mönster) eller Aka (rött mönster) live? Shiro bekkos (svart mönster) är mer vanligt men riktigt bra exempel är svåra att finna. Men vem vet vad som finns i gömmorna eller vad framtiden har att utvisa?

Då kan jag tänka mig att ni börjar hänga med på min röda tråd. Basfärgen och antal färger är det första att utgå ifrån. Vi kör en förenklad repetition:

Sanke Showa Bekko Utsurimono

För att jämföra: Sanke-showa, bekkos-utsurimono, (detta fall en shiro utsuri) där jag kallar de "maka-make". Samma färger, fast tjejerna till vänster har en vit bas (sanke och bekkos) och killarna har svart (showa och shiro utsuri). Nu undrar ni kanske vem kohakun är gift med? Den är singel.

Två färger, vitt och rött. Ska man följa logiken så borde makens bas vara röd med ett vitt mönster. Den närmsta varieteteten jag kan tänka på med övriga kriterier som grund (alltså inte metallic eller ginrin, inte doitsu, inte tancho) blir Aka Hajiro. En helfärgad röd-orange koi med vita fenor. Inget direkt vitt mönster utan enbart vitt synbart på tipporna av fenorna efter den röda basen (=motsvarigheten till motoguro).

Aka Hajiro kan lätt förväxlas med en benigo, en helröd/orange koi, utan vita tappar på fenorna. Dessa två varieteter känns mer enkla då kroppen är helröd (utan mönster) och de kan inte på något sätt mäta sig mot en vacker kohaku.

Så tyvärr får kohaku vara ogift men det behöver inte vara en negativ sak. En vacker kohaku lyfter upp allas dammar och kallas ofta den ultimata nishikigoien av en sann koi-kichi. En eye-catcher, eftertraktad och snygg, vem vill inte vara det?

Du kanske har lagt märke till att Go-sanke (kohaku, sanke, showa, även kallat The big three) inte inkluderar ginrin i klassificeringen, medan de andra gör det. Det är för att ginrin har en egen klass men enbart för Go-sanke. Alla andra ginrin klassificeras i samma klass som en icke-ginrin. Sak samma gäller för Tancho. En egen klass för Go sanke, övriga klassificeras i samma klass som varieteteten utan tancho.

Stefan Malm är koidomare och har gått domarutbildning i England genom BKKS, British Koi Keepers Society. Studierna omfattar totalt fem år.

De olika grupperna i guiden "Vad är det där" har publicerats i följande nummer av tidningen.

- ◆ Metallic (4/17).
- ◆ Asagi, Shusui, Koromo och Goshiki (1/18).
- ◆ Kawarimono (2/18).
- ◆ De tre stora (Kohaku, Sanke och Showa) samt Utsurimono och Bekko (3/18).

Allt för din damm i trädgården!

Stort utbud av koi & dammprodukter

Just nu finns ett parti AEM Easy Drum till kanonpris: **9995kr**

Komplett med 40w Amalgam UVC & spolpump

40w Amalgam UVC med genomföring för montering i tex trumfilter
Pris: 2295kr

Trumfilter,
Från AEM & Profidrum.
Vattenflöde upp till 100m³/tim.
Finns som förfilter & totalfilter.
Finns för både gravitations & pumptatade dammar.

SÄVNE KOI & TRÄDGÅRD AB

Öppettider 27 April - 29 September
Fredagar 15-19
Lördagar 10-16
Söndagar 10-15 (t.o.m 1 Juli, därefter stängt Söndagar)

Med vissa undantag som ses på hemsidan.
Övriga tider efter överenskommelse

Kontakta oss gärna!
070-2840299
info@savneko.se
Översävne 203, Heby
www.savneko.se

Inget dike längre!

Foto: Olof Olsson

Ganska länge har vi nu fått förmånen att följa Olof Olsson i Kungsängen när han har förvandlat ett stenigt dike till en mycket vacker damm. Han berättar att han har fyllt 25 kubik vatten och det är drygt halvfyllt. Eventuellt behöver några fler sprickor i

berget tätas; vattnet sjunker med cirka 1 cm/dygn). Men en del har förstås även dunstat i den sommarvärme vi har haft. I höst är planen att inreda och bygga rotzonsfilter. Vi vill väldigt gärna följa det också, Olof!

Nej, tyvärr! 20 år 2018

Vi har inte fått in något bidrag till Nostalgisidan till detta nummer. Så nu hoppas vi stort på att få minst två bidrag till nr 4!!!

Tänk inte att "någon annan" kan skicka in – det finns aldrig någon annan! Redaktionen väntar nu med spänning. info@koiclubsweden.se

Viktigt! Håll din e-postadress uppdaterad!
Mellan tidningsutgivningarna är det e-post och hemsida som gäller.

I nästa nummer...

fortsätter vi att visa sommarens dammbesök. Det blir också en uppdatering om ozon. Och sista delen om resan till Japan.

Årets planering i koiklubben

September

13 september – styrelsemöte. *Något du önskar att vi tar upp? Hör av dig!*

22 september kl 11 – Birgitta och Richard Mauritzon, Hemmesta Dalväg 51, 139 30 Värmdö.

Kl 13 – Marie-Louise och Roland Olsson, Stationsvägen 26, 141 40 Huddinge.

Kolla alltid aktuell information på vår hemsida – www.koiclubsweden.se. Där läggs adresserna ut till dammbesöken. Ibland kan någon ändring ske i sista minuten.

Andra(s) koiaktiviteter

På länken <http://www.koi-shows.co.uk/show-diary> finns ett mycket bra kalendarium över koishower i både Storbritannien och Europa.

Dammbutiken.se

- För både små och stora dammar

Hos Dammbutiken hittar du sveriges bästa sortiment för riktigt stora dammar. Vi lagerhåller sievefilter

- och beadfilter samt ibland till och med avancerade automatiska trumfilter.

Förutom mer professionell utrustning så har vi även ett komplett sortiment med enklare filter för mindre dammar och dammar där kraven på rening inte är lika stora. Hos oss är alla kunder välkomna!

- Butiken drivs heltid året runt, vi skickar i regel din order inom 24h.
- Stort sortiment gör att vi kan rekommendera vad som passar just dig och din damm.
- Bra priser och personlig service.

Tveka inte att kontakta oss:

www.dammbutiken.se
info@dammbutiken.se
076-1339331